

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) พัฒนาหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 30 คน โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดคลองสายบัว) อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบประเมินโครงร่างหลักสูตร 3) แบบสอบวัดค่านิยมการบริโภค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.803 4) แบบสังเกตพฤติกรรมการบริโภค วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนาหลักสูตรบริโภคศึกษา สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร และกรรมการสถานศึกษา มีความเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมมากเพราะเยาวชนมีปัญหาการบริโภค และพฤติกรรมบริโภคที่ไม่เหมาะสม โดยเสนอให้มีจุดประสงค์ของหลักสูตรเพื่อให้ นักเรียนเกิดคุณลักษณะต่อไปนี้ 1) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ และพฤติกรรมที่แสดงถึงค่านิยมการบริโภคที่เหมาะสม 2) แสดงการยอมรับ พอใจ เห็นคุณค่า มีค่านิยมการบริโภคที่เหมาะสม และ 3) สำรวจตนเอง วางแผนการพัฒนาดตนเอง และปฏิบัติตามค่านิยมการบริโภคที่เหมาะสม ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตรควรมี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ค่านิยมการเลือกรับปัจจัยพื้นฐาน และสิ่งของเครื่องใช้ 2) ค่านิยมการเลือกรับเทคโนโลยี 3) ค่านิยมการเลือกรับสื่อ และ 4) ค่านิยมการเลือกรับนันทนาการ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรควรมี 3 ด้าน ได้แก่ 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นการพัฒนาค่านิยมด้วยกระบวนการระจางค่านิยม 2) จัดการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเอง วางแผนและปฏิบัติตามแผนการบริโภคที่เหมาะสมตามที่ตนเองได้เลือกรับ และ 3) จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ร่วมกันคิดวิเคราะห์ และอภิปรายเป็นกลุ่ม เพื่อส่งเสริม การแสดงออกด้านความคิด สำหรับด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์เมื่อเรียนจบหลักสูตร ควรมี 2 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) นักเรียนมีค่านิยมการบริโภคที่เหมาะสม และ 2) พฤติกรรมบริโภคที่เหมาะสม

2. การพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรบริโภคนศึกษา สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ประกอบด้วย หลักการ คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์ โครงสร้าง ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้ และเมื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพในเรื่องความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการทำให้นิยามกระจ่างนั้น ควรจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้นำเสนอความคิดเห็นในการเลือกค่านิยมต่างๆ ของตนเองต่อสมาชิกในกลุ่มแล้วจึงตัดสินใจเลือกแนวคิดที่ได้คิดวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่งมาเป็นแนวทางของกลุ่ม และตัวแทนกลุ่มจึงนำเสนอในชั้นเรียน และจึงสรุปเป็นแนวความคิดในการเลือกค่านิยมของตนเองอีกครั้ง

3. การทดลองใช้หลักสูตร นักเรียนมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการเรียน และนักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับการเลือกรับการบริโภคอย่างมีเหตุผล และแสดงความคิดเห็นในการเลือกรับการบริโภคที่ความเหมาะสม

4. การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร นักเรียนมีค่านิยมการบริโภคที่เหมาะสมหลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 และนักเรียนมีพฤติกรรมการบริโภคที่เหมาะสมหลังใช้หลักสูตรสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการประเมินหลักสูตรควรปรับปรุงเรื่องระยะเวลาในการสอน โดยเพิ่มเวลาให้มากขึ้นเพราะทำกิจกรรมในการปรับเปลี่ยนค่านิยมในการบริโภค เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลา

The Purposes of this study were to 1) study preliminary information, 2) develop the curriculum, 3) implement the curriculum and 4) evaluate and improve the curriculum. The sample used in this research was 30 Stage 3 students at Tesaban 3 School (Wat Klong Sai Bua), Mueang District, Lop Buri Province during the second semester of the academic year 2009. Instruments employed in this research were as follows: 1) a questionnaire, 2) an evaluation form for the draft curriculum, 3) a test of consumption value with a reliability of 0.803 and 4) an observation form for consumption behavior. Data were analyzed with mean, standard deviation, t-test and content analysis.

The findings were as follows:

1. from interviewing teachers, curriculum experts and educational committee, it was found that the curriculum was suitable since youth had a problem about consumption. The objectives should develop the students to have these characteristics: 1) having knowledge about appropriate consumption values, 2) accepting and contenting appropriate consumption values and 3) observing and planning to develop their behavior to appropriate consumption values. The curriculum content should have 4 aspects: 1) values to choose fundamental things, 2) values to choose technology, 3) values to choose media and 4) values to choose recreation. The curriculum learning activities should have 3 parts: 1) an activity emphasizing on values of clarification process, 2) a learning management for observing, planning and practicing themselves from the chosen suitable consumption plan and 3) a learning management for students to participate in analysis and group discussion in order to encourage them to express their opinion for desirable characteristics. The result showed that graduated students

should have 2 characteristics: 1) suitable consumption values and 2) suitable consumption behavior.

2. the developed curriculum consisted of principles, course description, objectives, structure, scope of content, studying hour, learning management activity, media of learning management, measurement and evaluation and 10 learning management plans. When the experts examine the curriculum, it was found that there should be an activity to allow students express their opinion to choose their values to the group members. Next, they select those values to be a group's value. Then, a representative presented the selected value to the class. Finally, they would summarize the selected value.

3. from implementing the curriculum, the researcher found that students had an interest and a participation in the curriculum. They were able to reasonably analyze to choose suitable values. Moreover, they could give their opinion to choose that value.

4. from evaluating and improving the curriculum. The researcher found that students had more suitable consumption values after using the curriculum at a significance level of .01. In addition, their consumption behavior was more suitable than the standard of 60 percent at a significance level of .01. The studying hour of curriculum should be amended with increasing the studying hour because the activity required a lot of time.